

Piteå Kommun

Elever med annat modersmål än svenska

Kvalitetsrapport November 2014

Margareta Sundin
Utredare
20141120

Innehåll

Bakgrund	1
Elever med annat modersmål än svenska	1
Vad säger nationella styrdokument?	1
Förvaltningsövergripande rutiner	1
Statistik gällande elever med annat modersmål	2
Förskola	2
Grundskola och grundsärskolan	2
Fördelning rektorsteam/områden	2
Modersmålsundervisning	2
Gymnasieskola	3
Sammanfattning	3

Bakgrund

Kraven i skollagen och Skolinspektionens påpekanden har barn- och utbildningsnämnden fattat beslut om ett kvalitetsarbete som ska bedrivas utifrån en årsvis planering.

Elever med annat modersmål än svenska

Vad säger nationella styrdokument?

I skollagen finns bestämmelser om modersmålsstöd i förskolan och modersmålsundervisning i grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Förskolan och förskoleklassen

”Förskolan/förskoleklassen ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål”.

Grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan

”En elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om

1. Språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet.
2. Eleven har grundläggande kunskaper i språket.

Modersmålsundervisning i ett nationellt minoritetsspråk ska erbjudas även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet.”

Gymnasiesärskolan

”För de elever på det individuella programmet som ska erbjudas modersmålsundervisning ska modersmål finnas som ämne.”

I *Skolförordningen* och *Gymnasieförordningen* finns de bestämmelser som preciserar huvudmannens skyldigheter när det gäller att anordna modersmålsundervisning.

Här finns också bestämmelserna om elevens rätt till studiehandling på sitt modersmål.

Barn- och utbildningsnämndens mål

Piteås förskolor och skolor har en verksamhet som ger goda möjligheter att utvecklas för alla, oavsett förutsättningar eller bakgrund.

Förvaltningsövergripande rutiner

Utredare vid Utbildningsförvaltningen ansvarar för samordning av modersmålsundervisning i grundskolan och grundsärskolan samt rekrytering av modersmåls lärare.

Vid gymnasieskolan finns språkintruktionsprogrammet organiserat under ett av skolenhetsområdena tillsammans övriga introduktionsprogram, naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet.

Rektor ansvarar varje höst för att gå ut till sina klasser och informera om rätten till modersmålsundervisning. En särskild blankett är framtagen.

Elevens modersmål, om eleven deltar i modersmålsundervisning och om eleven läser svenska som andraspråk registreras i Procapita. När det gäller om eleven får studiehandledning eller inte så kan sådan statistik inte tas fram ur Procapita.

Nyanlända elever i grundskolan och grundsärskolan

Det finns riktlinjer för mottagande av nyanlända elever i grundskolan och grundsärskolan. Migrationsverket eller flyktingsamordnaren meddelar till förvaltningens samordnare när en elev kommer till kommunen. Samordnaren kontaktar sedan hemskolans rektor enligt närhetsprincipen och verksamhetschefen för Språkslussen när det gäller elever i åk 1-9.

Språkslussen

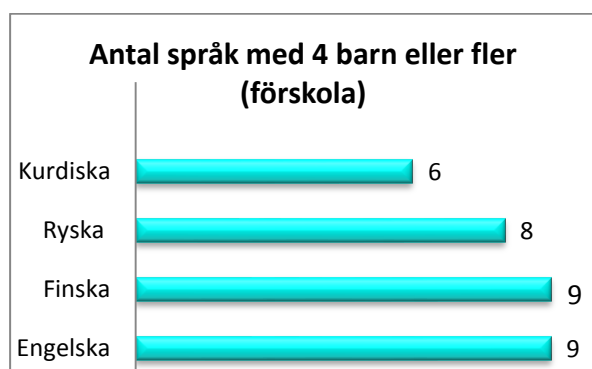
En särskild undervisningsgrupp, Språkslussen finns i Öjebyn för att kunna ge eleverna en bra start i grundskolan. Rutiner finns utarbetade för Språkslussen. I Språkslussen finns i november 2014, 20 elever i åk 1- 9 med 9 olika modersmål.

Statistik gällande elever med annat modersmål

Statistik gällande antal barn i förskola, förskoleklass och skola är hämtad från Procapita november 2014 och är således en dagsbild av antalet inskrivna barn och elever samt språkgrupper.

Förskola

I Piteå kommuns förskolor finns 79 barn med annat modersmål än svenska inskrivna. 18 olika språkgrupper finns representerade. Engelska, finska, ryska och kurdiska är de största språkgrupperna.

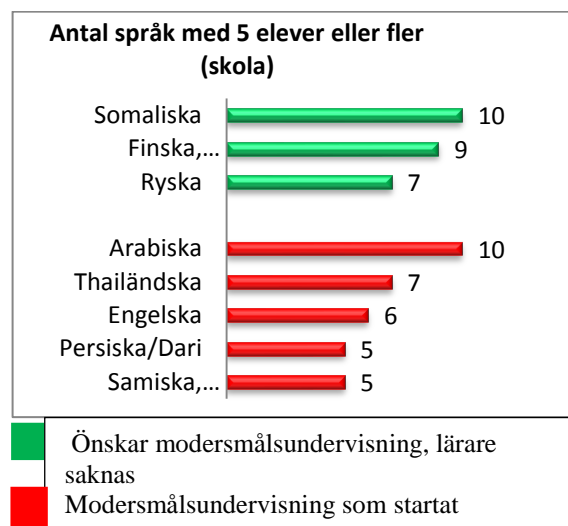

Förskoleklass

Förskoleklasserna har tillsammans 32 elever med annat modersmål än svenska fördelat på 16 olika språk. Flest elever finns med ryska, arabiska och persiska som modersmål.

Grundskola och grundsärskolan

Årskurs 1-9 har 270 elever med annat modersmål än svenska inskrivna. Engelska, arabiska, thailändska, ryska och finska är de största språkgrupperna i grundskolan och grundsärskolan. Totalt finns 36 språk representerade i grundskolan och grundsärskolan.

Modersmålsundervisning

Hösten 2014 har 83 elever önskat modersmålsundervisning i 19 olika språk. I språken thailändska, arabiska, ryska, engelska, somaliska, samiska, finska och persiska finns 5 elever eller fler. Finska och samiska tillhör minoritetsspråken. Det innebär att undervisningen startar om det finns en elev och en lärare.

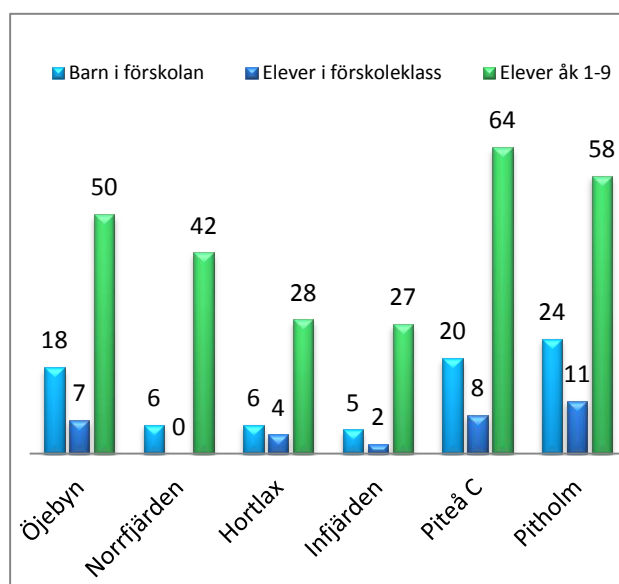
Det har kunnat anställas lärare i samtliga språk utom finska, somaliska och ryska. Modersmålsundervisning startar vårterminen 2015 i finska och somaliska. Fortlöpande under året startas modersmålsundervisning när fem elever anmäler sig och om det finns lämplig lärare.

Under de fyra sista åren har andelen elever med annat modersmål än svenska ökat med 11%. Andelen elever som tackat ja till modersmålsundervisning har minskat med 12% från 2013.

Studiehandledning

Språklussen erbjuder studiehandledning i språken tigrinja, somaliska och arabiska. Fler studiehandledare ska rekryteras för elever i grundskolan.

Fördelning rektorsteam/områden

Relativt stora skillnader ses mellan områdena. Flest barn och elever med annat modersmål finns inskrivna i förskolor, förskoleklass och skolor i Piteå centrala, Pitholm och Öjebyn. Under senaste året har flera barn och elever flyttat till Öjebyn och Långträsk.

Stora skillnader ses också när det gäller hur många av eleverna som läser svenska som andraspråk. Öjebyns skolområden har nästan dubbelt så många elever som läser svenska som andraspråk jämfört med övriga skolområden.

Statistik över antal nyanlända elever våren 2014 visar att flest nyanlända finns i Öjebyn och Långträsk. Eleverna som finns i Långträsk flyttar efter besked om uppehållstillstånd till ett permanent boende

i anvisad kommun. Några familjer har bosatt sig i Öjebyn.

Gymnasieskola

Det finns 39 elever inskrivna vid Språkintröduktion, Strömbackaskolan med 15 olika modersmål. De språken med flest elever är dari, arabiska, somaliska och thailändska.

Ingen av eleverna deltar i någon modersmålsundervisning.

Det finns 58 elever på Strömbackaskolan som läser svenska som andraspråk. Studiehandledning finns i somaliska och arabiska. Fler studiehandledare ska rekryteras för eleverna.

Samarbete

Ett samarbete är påbörjat mellan Språklussen och språkintröduktion. Bland annat för att få modersmåls lärare och studiehandledare.

Sammanfattning

Färre elever i grundskolan har under läsåret 2014/2015 önskat modersmålsundervisning i grundskolan än föregående läsår.

I åtta av språken uppfylls kraven för att kunna starta en grupp. Fem av språken har startat men i tre av språken har i dagsläget ingen lärare hittats. Rutiner är framtagna för Språklussen. Språklussen och språkintröduktionsprogrammet på gymnasiet erbjuder eleverna studiehandledning i vissa språk. Rekrytering av fler studiehandledare pågår. Samarbete är påbörjat mellan Språklussen och språkintröduktionsprogrammet. Flest nyanlända elever finns i Öjebyn och Långträsk. Eleverna i Långträsk flyttar efter besked om uppehållstillstånd till anvisad kommun. Några familjer har bosatt sig i Öjebyn.